

VIEŠOSIOS KONSULTACIJOS DĖL BALSO SKAMBUČIŲ UŽBAIGIMO INDIVIDUALIUOSE VIEŠUOSIUOSE JUDRIOJO RYŠIO TINKLUOSE RINKOS TYRIMO REZULTATŲ PASTABŲ VERTINIMAS

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
1.	-	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba pastabų Balso skambučių užbaigimo individualiuose viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose rinkos (toliau – Rinka) tyrimo išvadoms neturi.	-	-
	-	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras	AB Lietuvos radijo ir televizijos centras pastabų Rinkos tyrimo išvadoms neturi.	-	-
2.	Dėl balso skambučių užbaigimo judriojo ryšio tinkluose paslaugų kainos nustatymo	UAB „CSC TELECOM“ 2015-11-10 raštas Nr. S1.1986	Tarnyba apskaičiavo, kad balso skambučių užbaigimo viešuosiuose judriojo ryšio tinkluose (toliau – Tinklai arba vienas – Tinklas) paslaugų kaina turėtų būti ne didesnė nei 0,94 Eur ct/min. Skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kaina siekia 0,13 Eur ct/min. Balso skambučių užbaigimo Tinkluose ir skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose kainų suvienodinimas buvo numatytas Europos Komisijos 2009 m. gegužės 7 d. rekomencijoje 2009/396/EB dėl skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose tarifų reguliavimo ES (toliau – Rekomencija), tačiau balso skambučių užbaigimo Tinkluose ir skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose kainų suvienodinimas nėra įgyvendintas. Atsižvelgiant į tai, operatorius siūlo suvienodinti skambučių užbaigimo Tinkluose ir fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainas.	Neatsižvelgta	Operatorius neįvertina visų Rekomencijos reikalavimų ir dėl to neteisingai interpretuoja Rekomencijos nuostatas. Rekomencija nurodo skambučių užbaigimo paslaugų kainų nustatymo principus, kai Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinės reguliavimo institucijos nusprendžia taikyti kainų kontrolės ir sąnaudų apskaitos įpareigojimą ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką skambučių užbaigimo paslaugų rinkose. Rekomencijos 1 punkte nurodyta, kad skambučių užbaigimo paslaugų kainos fiksuotojo ryšio tinkluose ir Tinkluose turi būti simetrinės. Tačiau Rekomencijos priede yra nurodyti skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose ir Tinkluose sąnaudų skaičiavimo principai. Skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose kainos gali būti lygios tik tuomet, jei būtų apskaičiuotos vienodos paslaugų sąnaudos. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių sąnaudų skaičiavimo rezultatai ir Tarnybos atlikti skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainos skaičiavimai rodo, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose ir skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų sąnaudos nėra vienodos. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba negali suvienodinti balso skambučių užbaigimo Tinkluose ir skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainų. Pastebėtina ir tai, kad operatoriaus pastaba prieštarauja kitai operatoriaus pastabai, kur siūloma nustatyti skirtingas balso skambučių užbaigimo Tinkluose

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
					paslaugų kainas skirtingiems operatoriams.
		UAB „CSC TELECOM“ 2015-11-10 raštas Nr. S1.1986	Sudarytas didelis skirtumas tarp balso skambučių užbaigimo Tinkluose ir skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainų iškreipia mažmeninę telefono ryšio rinką ir sukuria judriojo ryšio operatoriams konkurencinį pranašumą – fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjai negali pasiūlyti tokių pačių kainų skambučiams į fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklus, kokias siūlo judriojo ryšio paslaugų teikėjai skambučiams į fiksuotojo ir judriojo ryšio tinklus. Atsižvelgiant į tai, yra ribojama konkurencija mažmeninėje fiksuotojo telefono ryšio rinkoje.	Neatsižvelgta	<p>Skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainos buvo nustatytos atsižvelgiant į Rekomendacijos reikalavimus ir Europos Komisijos pateiktas pastabas dėl kainos nustatymo prielaidų. Rekomendacijoje nėra nurodyta, kad skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose paslaugų kainos turi būti vienodos. Rekomendacijoje yra nurodyti skambučių fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose paslaugų kainų nustatymo principai. Atsižvelgiant į Rekomendacijoje išdėstytus sąnaudų skaičiavimo ir kainų nustatymo principus, skambučių užbaigimo fiksuotojo ir judriojo ryšio tinkluose paslaugų kainos galėtų būti vienodos, jei ir apskaičiuotos paslaugų sąnaudos būtų vienodos. Kitų Europos Sąjungos valstybių narių nacionalinių reguliavimo institucijų apskaičiuotos balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų „grynosios“ BU-LRIC sąnaudos rodo, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų sąnaudos, taip pat ir kainos, yra didesnės nei skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų sąnaudos, taip pat ir kainos.</p> <p>Tarnyba pastebi tai, kad, ar judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjai įgis papildomą pranašumą dėl mažėjančių skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose kainų, priklauso nuo to, koks yra inicijuotų skambučių pasiskirstymas pagal skambučių kryptis. Tik apie 2,7 proc. judriojo ryšio tinkluose inicijuotų skambučių yra užbaigiama fiksuotojo ryšio tinkluose. Atsižvelgiant į tai, skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugų kainos sumažėjimas reikšmingai nesumažins judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjo inicijuoto skambučio savikainos ir nesukurs konkurencinio pranašumo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjo atžvilgiu.</p> <p>Skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugos kainos mažinimo neigiamas poveikis fiksuotojo ryšio paslaugų teikėjų galimybei konkuruoti su judriojo ryšio operatoriais taip pat priklauso nuo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjų abonentų inicijuoto skambučių srauto pasiskirstymo. Tarnybos skaičiavimais, didžioji dalis tokių skambučių yra užbaigiama fiksuotojo ryšio tinkluose. Tai reiškia, kad mažėjant skambučių</p>

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
					užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose paslaugos kainai, mažėja ir skambučio savikaina. Taip pat remiantis turimais ketvirtiniais operatorių pateiktais duomenimis, 29 proc. alternatyvių fiksuotojo telefono ryšio paslaugų teikėjų abonentų inicijuotų skambučių užbaigiama judriojo ryšio tinkluose. Tai reiškia, kad mažėjant balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugos kainai, mažėja ir alternatyvių operatorių patiriamos išlaidos balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugoms.
		UAB „CSC TELECOM“ 2015-11-10 raštas Nr. S1.1986	Tarnyba turi mažinti balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas, nes mažmeninės judriojo telefono ryšio paslaugų kainos tam tikrais atvejais yra mažesnės nei balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainos ir žemos skambučių judriojo ryšio tinkluose paslaugų kainos yra finansuojamos fiksuotojo telefono ryšio operatorių. Tarnyba privalo imtis priemonių užkirsti kelią judriojo telefono ryšio operatorių galimam piktnaudžiavimui dominuojančia padėtimi rinkoje, kuomet teikiant mažmenines paslaugas taikomos kainos, kurios mažesnės nei paslaugoms sukurti teikiamų sau ir iš kitų operatorių įsigyjamų didmeninių paslaugų kainų suma, ir taip iš mažmeninės bendrosios telefono ryšio rinkos stumiamas fiksuotasis ryšys. Tam tikslui didmeninėje rinkoje būtina nustatyti kainų kontrolės įpareigojimą – taikyti tokio dydžio skambučių inicijavimo ir užbaigimo kainas, kurių suma nebūtų didesnė nei mažmeninių paslaugų kaina.	Atsižvelgta iš dalies	Tarnybos siūlomas kainų kontrolės įpareigojimas sudaro galimybę spręsti operatoriaus keliamą problemą. Tarnyba siūlo sumažinti balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas, taip pat nustatyti mechanizmą, kuris leis peržiūrėti paslaugų kainas ir ateityje. Kita vertus, dėl aktyvios konkurencijos mažmeninių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų rinkoje mažėja judriojo telefono ryšio paslaugų kainos, kinta mažmeninių viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų rinkos dalys, vertinant pagal uždirbamas pajamas ir abonentų skaičių. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu judriojo ryšio operatoriai taiko „flat rate“ atsiskaitymo už paslaugas planus, galutinio paslaugų gavėjo faktiškai sumokėta kaina priklauso nuo faktinės pokalbių trukmės, kuri nebūtinai yra lygi „flat rate“ atsiskaitymo plane nurodytų pokalbių trukmei.
		UAB „OMNITEL“	Tarnyba neturėtų mažinti balso skambučių užbaigimo Tinkluose	Neatsižvelgta	Tarnyba, remdamasi Rekomendacija, balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas turi nustatyti

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
		<p>2015-11-09 raštas Nr. 1800-1779</p> <p>UAB „TELE2“ 2015-11-13 raštas Nr. SD-22523</p>	<p>paslaugų kainų iki 0,94 Eur ct/min., nes toks kainų mažinimas nėra pagrįstas nustatytos problemos pobūdžiu, nėra proporcingas ir pateisinamas.</p>		<p>atsižvelgdama į „grynąsias“ „iš apačios į viršų“ ilgojo laikotarpio padidėjimo sąnaudas (BU-LRIC). Skaičiuojant balso skambučių užbaigimo Tinkle paslaugos kainą, anksčiau buvo remtasi trylikos valstybių, kurios buvo įdiegusios BU-LRIC sąnaudų apskaitos modelį, apskaičiuotomis sąnaudomis. Šiuo metu valstybių skaičius siekia 19. Taip pat kai kurios Europos Sąjungos valstybės narės perskaičiavo balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų sąnaudas ir sumažino siektinas kainas. Tai savo ruožtu padarė įtaką BU-LRIC sąnaudų vidurkiui, taip pat ir vidutinei balso skambučių užbaigimo Europos Sąjungos Tinkluose kainai. Kadangi Tarnyba nėra įdiegusi BU-LRIC sąnaudų apskaitos modelio, Tarnyba remiasi kitų šalių apskaičiuotų sąnaudų vidurkiu (angl. <i>Benchmarking</i>) pagal BU-LRIC sąnaudų modelį. Atsižvelgiant į Rekomendacijos 9 punktą, nacionalinės reguliavimo institucijos turi nuolat peržiūrėti objektyvių sąnaudų skirtumus atkreipdamos dėmesį į tai, ar ateityje tikėtina suteikti papildomą spektrą, laikantis rinka pagrįstos paskirstymo tvarkos, dėl kurios galėtų išnykti esamo paskyrimo nulemti sąnaudų skirtumai, ar ši santykinė sąnaudų kliūtis ilgainiui sumažės, didėjant vėliau veiklą rinkoje pradėsiančių operatorių skaičiui. Dėl anksčiau aprašytų aplinkybių, BU-LRIC sąnaudos yra ir bus nuolat peržiūrimos, todėl balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kaina ateityje gali pasikeisti dar kartą. Pastebėtina tai, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kaina turi būti ir tokia, kuri sudarys sąlygas konkurencijai, teikiant elektroninių ryšių paslaugas.</p>
		<p>UAB „OMNITEL“ 2015-11-09 raštas Nr. 1800-1779</p>	<p>Operatorius atkreipia dėmesį, kad kuo mažesnė balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kaina neturėtų būti pagrindinis siektinas kriterijus, o turėtų užtikrinti sėkmingą investicijų pritraukimą. Mažmeninės skambučių kainos Lietuvoje yra vienos iš žemiausių ES, todėl balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugos kainų mažinimas vartotojų kainų lygiui įtakos beveik</p>	<p>Neatsižvelgta</p>	<p>Operatoriaus pastaba nėra objektyvi, nes operatorius įvertino tik vieną kainų mažinimo poveikį – pajamų sumažėjimą, tačiau visiškai nevertino to, kad kainų mažinimas sumažins ir operatoriaus sąnaudas, o tai gali atsverti pajamų sumažėjimo poveikį. Pastebėtina tai, kad operatorius vertina tik savo investavimo galimybes. Kainų sumažinimas mažina kitų operatorių sąnaudas ir gerina jų galimybę investuoti į tinklų plėtrą.</p> <p>Pastebėtina tai, kad reguliuojamos paslaugos kaina turi užtikrinti ne tik reguliuojamo operatoriaus paskatas investuoti,</p>

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			neturės, tačiau reikšmingai mažins operatorių pajamas ir galimybes investuoti ir atitinkamai sudarys kliūtis infrastruktūros plėtrai.		bet sudaryti sąlygas konkurencijai, kuri daro teigiamą įtaką ir kitų operatorių investicijoms.
		<p>UAB „OMNITEL“ 2015-11-09 raštas Nr. 1800-1779</p> <p>UAB „TELE2“ 2015-11-13 raštas Nr. SD-22523</p>	<p>Operatorius nurodo, kad nepaisant to, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainos visoje Europos Sąjungoje yra reguliuojamos, pastebėtina, kad daugelyje šalių, kurios balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas yra nustačiusios pagal įdiegtus BU-LRIC apskaitos modelius, yra nustatyta didesnė balso skambučių užbaigimo Tinkluose kaina nei Lietuvoje (pvz., Lenkija (0,0105 Eur/min), Belgija (0,0108 Eur/min), Ispanija (0,0109 Eur/min) ir kt.)</p> <p>Rinkos tyrime nurodytas skambučių užbaigimo kainų vidurkis nuo faktiškai operatoriui taikomo balso skambučių užbaigimo kainų vidurkio skiriasi net 43 proc., tuo tarpu, tokiose valstybėse kaip Vengrija, Malta ir Slovakija, šis vidurkis yra net keliais šimtais procentų didesnis nei nurodytas Rinkos tyrime.</p>	Neatsižvelgta	<p>Tarnyba akcentuoja, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose kaina yra nustatyta, atsižvelgiant į 19 Europos šalių, kurios įdiegė BU-LRIC sąnaudų apskaitos modelį, apskaičiuotų sąnaudų (kurios parodo ir tikslines kainas) vidurkį. Atsižvelgiant į tai, yra šalių, kurios yra nustačiusios aukštesnes balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas, ir kurios – žemesnes. Nustatomų kainų lygis turi būti toks, kad sudarytų tinkamas sąlygas konkurencijai ne tik už Lietuvos ribų, bet ir pačioje Lietuvoje.</p> <p>Tarnyba, nustatydama balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainą, remiasi oficialiai nacionalinių reguliuotojų institucijų nustatytais kainomis. Operatoriaus pateiktos kainos turi balso skambučių tranzito dedamąją, kuri ir padidina balso skambučių užbaigimo konkrečioje šalyje kainą. Dėl balso skambučių tranzito užmokesčio egzistavimo, balso skambučių užbaigimo Lietuvos Tinkluose kaina taip pat gali būti didesnė. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad kitų šalių Tinklų subsidijavimo mastas priklauso ir nuo srauto balanso, t. y. kuo priimamas srautas didesnis už siunčiamą srautą, tuo kitų šalių subsidijavimo mastas yra mažesnis arba jo net nėra. Tarnybos turimais duomenimis, iš užsienio priimamas skambučių srautas į Tinklus yra 5,7 karto didesnis nei skambučių srautas iš Tinklų į užsienį.</p>
		UAB „TELE2“ 2015-11-13 raštas Nr. SD-22523	Rinkos tyrimas buvo atliktas po perpus trumpesnio laikotarpio, nei buvo atlikti ankstesni Rinkos tyrimai, o priimtas Tarnybos sprendimas – staigus ir reikšmingas balso skambučių užbaigimo paslaugų kainų mažinimas. Šios aplinkybės neigiamai paveiks Rinkos žaidėjų lūkesčius ir turės neigiamų pasekmių tiek telekomunikacijų verslui, tiek valstybei. Atsižvelgiant į tai,	Neatsižvelgta	<p>Tarnyba inicijavimą Rinkos tyrimą, siekdama koreguoti nediskriminavimo įpareigojimą judriojo ryšio operatoriams ir jį suderinti su nediskriminavimo įpareigojimu, siūlomu taikyti reguliuojant skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkluose. Atliekant naują Rinkos tyrimą, buvo analizuojama visa esama situacija Rinkoje, todėl buvo perskaiciuotas kitų ES šalių pagal BU-LRIC taikomos balso skambučių užbaigimo paslaugų kainų vidurkis.</p> <p>Tarnyba pažymi, kad balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugos kaina buvo sumažinta 0,1 Eur ct/min. ir, lyginant su</p>

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			operatorius siūlo balso skambučių užbaigimo paslaugų kainas mažinti palaipsniui.		kainų mažinimu ankstesniais laikotarpiais, dabar atliekamas kainų mažinimas nėra laikytinas „reikšmingu“. Pastebėtina tai, kad operatorius vertino tik pajamų praradimą, tačiau visiškai nevertino to fakto, kad mažės ir operatoriaus sąnaudos.
3.	Dėl mažmeninių telefono ryšio paslaugų rinkų reguliavimo	UAB „CSC TELECOM“ 2015-11-10 raštas Nr. S1.1986	Tarnyba, pagal jai deleguotas įstatymo leidėjo funkcijas ir Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme numatytą pareigą, privalo nedelsiant imtis priemonių sudaryti sąlygas veiksmingai konkurencijai mažmeninėje bendroje (judriojo ir fiksuotojo) telefono ryšio paslaugų rinkoje ir užtikrinti, kad judriojo telefono ryšio operatoriai, teikdami mažmenines paslaugas, neturėtų galimybių piktnaudžiauti savo įtaka rinkoje.	Neatsižvelgta	Dėl operatoriaus prašymo vertinti bendrą (judriojo ir fiksuotojo) mažmeninių telefono ryšio paslaugų rinką, pažymėtina, kad mažmeninės judriojo ir fiksuotojo telefono ryšio balso paslaugų rinkos negali būti ištrauktos į tą pačią rinką dėl vienpusio paslaugų pakeičiamumo paklausos atžvilgiu. Operatorius taip pat sutinka, kad fiksuotojo telefono ryšio paslaugos yra pakeičiamos judriojo telefono ryšio paslaugomis, kai tuo tarpu fiksuotojo telefono ryšio paslaugos nėra tinkamas pakaitalas judriojo telefono ryšio paslaugoms. Atsižvelgiant į anksčiau aprašytas aplinkybes, Tarnyba nevertina bendros mažmeninių telefono ryšio balso paslaugų rinkos.
4.	Dėl neaiškumo nustatant tarptinklinio (angl. <i>roaming</i>) ryšio kainas	UAB „OMNITEL“ 2015-11-09 raštas Nr. 1800-1779	Papildomas balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainų mažinimas įneštų neaiškumo vertinant tarptinklinio ryšio kainų reguliavimo pakeitimus. Pastebėtina, kad ES judriojo ryšio operatoriai turės apmokestinti įeinančius tarptinklinio ryšio skambučius, remiantis nustatyta balso skambučių užbaigimo kaina ES 2015 gruodžio 31 d. Papildomas kainų mažinimas blogins Lietuvos judriojo ryšio operatorių situaciją.	Neatsižvelgta	Tarnyba pažymi, kad tarptinklinio ryšio kainos reguliuojamos tiesiogiai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu, visos tarptinklinio ryšio reguliavimo nuostatos priimamos Europos Sąjungos mastu. Todėl visiems ES judriojo ryšio operatoriams taikomos tos pačios tarptinklinio ryšio kainų nustatymo taisyklės. Mažmeninė tarptinklinio ryšio kaina bus skaičiuojama, atsižvelgiant į visų ES šalių balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainų svertinį vidurkį, Balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainos sumažinimas 0,1 Eur ct/min. bendrai ES nustatomai tarptinklinio ryšio kainai reikšmingos įtakos neturės.
5.	Dėl telefono ryšio numerių įtraukimo į Rinką	UAB „CSC TELECOM“ 2015-11-10 raštas Nr. S1.1986	7XXXXXXX numeracija yra negeografinė ir ji gali būti įdiegta judriojo ryšio tinkle. Kadangi ši numeracija buvo įtraukta į Skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle rinkos tyrimo apimtį, tai laikantis technologinio neutralumo principo ji taip pat turėtų būti įtraukta ir į Rinkos tyrimo apimtį.	Neatsižvelgta	Tarnyba pažymi, kad telefono ryšio numeriai iš numerių serijos 7XXXXXXX yra asmeniniai numeriai, kurie Rinkos tyrimo tiriamuoju laikotarpiu faktiškai buvo naudojami teikti viešąsias fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, naudojant VoIP technologijas. Teoriškai telefono ryšio numeriai iš numerių serijos 7XXXXXXX galėtų būti naudojami teikti viešąsias judriojo telefono ryšio paslaugas, tačiau Tarnybos surinkta informacija Rinkos tyrimui rodo, kad operatoriai šiuos numerius traktuoja kaip fiksuotojo telefono ryšio numerius, nes jie yra

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			Priešingu atveju, ji turėtų būti pašalinta iš Skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle rinkos tyrimo apimties.		naudojami teikti fiksuotojo telefono ryšio paslaugas, ir jiems taiko skambučių užbaigimo fiksuotojo ryšio tinkle paslaugų kainą. Atsižvelgiant į tai, kad yra operatorių, kuriems Tarnyba yra skyrusi tiek judriojo telefono ryšio numerius (6XXXXXXX), tiek telefono ryšio numerius iš numerių serijos 7XXXXXXX, tokiems operatoriams būtų sudaryta galimybė taikyti balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainą, kai telefono ryšio numeriai iš numerių serijos 7XXXXXXX yra įdiegti Tinkle.
		UAB „TELE2“ 2015-11-13 raštas Nr. SD-22523	Tarnyba į Rinkos apimtį neįtraukia skambučių siuntimo į trumpuosius telefono ryšio numerius (įskaitant 18XX), nes operatoriai yra linkę konkuruoti tarpusavyje, kurio viešajame ryšių tinkle tokie telefono ryšio numeriai bus įdiegti, bei pasiūlyti mažesnes skambučių užbaigimo kainas. Dėl tokio priimto sprendimo operatoriams turėtų būti užkirstas kelias manipuliuoti susitarimais su paslaugų naudotojais, nustatant nepagrįstai dideles skambučių užbaigimo kainas, taikomas skambučiams, siunčiamiems į trumpuosius numerius, kad nebūtų iškreipta skambučių į trumpuosius numerius Rinka bei taip pažeidžiami vartotojų interesai. Todėl siūlytina, kad skambučių užbaigimo kainos į trumpuosius numerius negalėtų viršyti didelę įtaką turintiems judriojo ryšio operatoriams nustatytų balso skambučių užbaigimo kainų į šių operatorių numerius iš numerių serijos 6XXXXXXX.	Atsižvelgta iš dalies	Trumpieji telefono ryšio numeriai nebuvo įtraukti į Rinkos apimtį dėl operatorių galimybės konkuruoti, nustatant balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugų kainas. Tarnyba pritaria, kad turėtų būti užtikrinama, kad operatoriai, derėdamiesi dėl balso skambučių užbaigimo paslaugų kainų į trumpuosius numerius, turėtų elgtis sąžiningai. Jei kils kokių problemų, Tarnyba padės jas spręsti. Tačiau pažymėtina, kad tai bus daroma ne Rinkos tyrimo apimtyje, o kitų Tarnybai deleguotų uždavinių sprendime.

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
6.	Dėl ūkio subjekto UAB „LINKOTELUS“ pastabų	UAB „LINKOTELUS“ 2015-11-16 raštas Nr. 2B-5571	Operatorius išsako nuomonę, kad jis negali būti ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką nagrinėjamoje Rinkoje. Pagrindiniai argumentai yra tokie: a) operatorius nėra sujungęs savo Tinklo su jokio kito Lietuvos Respublikos operatoriaus viešuoju ryšių tinklu; b) nei vienas Lietuvos Respublikos operatorius nesujungia savo viešojo ryšių tinklo su operatoriaus Tinklu.	Neatsižvelgta	Rinkos tyrimo tiriamasis laikotarpis apima nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2015 m. kovo 31 d. Tarnybos turimais duomenimis, operatorius tiriamuoju laikotarpiu teikė balso skambučių užbaigimo savo Tinkle paslaugas ir už tai gavo pajamas. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba operatorių laiko didelę įtaką Rinkoje turinčiu ūkio subjektu.
		UAB „LINKOTELUS“ 2015-11-16 raštas Nr. 2B-5571	Operatorius prašo pritaikyti reguliavimą visiems ūkio subjektams, kurie yra pateikę pranešimą Tarnybai, kad vykdo judriojo ryšio veiklą.	Neatsižvelgta	Reguliavimas yra taikomas tiems ūkio subjektams, kurie Rinkos tyrimo tiriamuoju laikotarpiu faktiškai teikė balso skambučių užbaigimo Tinkluose paslaugas.
		UAB „LINKOTELUS“ 2015-11-16 raštas Nr. 2B-5571	Operatoriaus Tinklas apima didesnę Rinką nei Lietuvos Respublikos teritorija, todėl Rinkos tyrimas operatoriaus atžvilgiu privalo būti perduotas vykdyti Europos Sąjungos institucijoms.	Neatsižvelgta	Operatorius neobjektyviai siekia savo Tinklo geografinę teritoriją susieti su atitinkamos rinkos geografinė teritorija ir tokiu būdu nutraukti Rinkos tyrimą savo atžvilgiu. Tinklo teritorija nėra vienintelis kriterijus, kuriuo remiantis reikia nustatyti atitinkamos rinkos geografinę teritoriją. Rinkos tyrimo ataskaitoje yra vertinami keli kriterijai (turimi ištekčiai, paslaugų teikimo vieta, registravimosi apie teikiamas paslaugas faktas) ir atsižvelgiant į analizę, nėra konstatuojama, kad UAB „LINKOTELUS“ atžvilgiu apibrėžta rinka išsiplečia už Lietuvos teritorijos ribų.
		UAB „LINKOTELUS“ 2015-11-16 raštas Nr. 2B-5571	Operatorius mano, kad telefono ryšio numerio naudojimas nėra pakankama aplinkybė, kuri reiškia, kad balso skambutis yra užbaigiamas Lietuvos Respublikos teritorijoje. Kitu atveju, operatoriai negalėtų reikalauti atlyginimo už tarptinklinio ryšio paslaugas. Be to, kiekvienas telefono ryšio numeris turi tam tikros šalies kodą, todėl jis yra nacionalinis. Pagal šią logiką operatoriaus Tinkle įdiegtiems telefono ryšio numeriams, kurių numeracija yra užsienio valstybės, nebūtų taikomas	Neatsižvelgta	Operatorius neteisingai interpretuoja Tarnybos argumentus, apibrėžiant Rinkos geografinę teritoriją ir Rinkos geografinės teritorijos apibrėžimą, taip pat ir kitas aplinkybes. Dėl šios priežasties operatorius daro neteisingas išvadas dėl paslaugų, teikiamų Lietuvos Respublikoje, ir Rinkos geografinės teritorijos apibrėžimo. Apibrėžiant Rinkos geografinę teritoriją, yra vertinama, ar kitų šalių operatoriai galėtų pradėti teikti balso skambučių užbaigimo paslaugas kaip alternatyvą konkrečiam Tinklo operatoriaus (šiuo atveju UAB „LINKOTELUS“) teikiamoms balso skambučių užbaigimo Tinkle paslaugoms. Jei ši prielaida būtų patvirtinta, Rinkos geografinė teritorija išsiplestų į kitą šalį. Užsienio šalių operatoriai su užsienio šalių telefono ryšio

Eil. Nr.	Pastabų grupė	Pastabos teikėjas	Pastaba	Atsižvelgta / neatsižvelgta / atsižvelgta iš dalies	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) pastabos
			Tarnybos nurodytas reguliavimas, nors paslaugos būtų teikiamos tomis pačiomis sąlygomis (t. y. Lietuvos Respublikos teritorijoje), jos būtų ne Lietuvos Respublikos Rinkoje. Tačiau tokios išvados yra akivaizdžiai neteisingos – vien telefono ryšio numerio kodas nelemia Rinkos geografinio apibrėžimo.		<p>numeriais ir Lietuvoje veikiantys operatoriai su Lietuvos telefono ryšio numeriais iš numerių serijos 6XXXXXXX dėl technologinių apribojimų negali pakeisti konkretaus operatoriaus teikiamų balso skambučių užbaigimo savo Tinkle paslaugų. Atsižvelgiant į anksčiau nurodytas aplinkybes bei kitas Rinkos tyrimo ataskaitoje nurodytas aplinkybes, Rinkos geografinė teritorija yra Lietuvos Respublikos teritorija. Pats telefono ryšio numeris savaime nerodo, kad skambučiai yra inicijuojami ir užbaigiami tik Lietuvos Respublikos teritorijoje. Telefono ryšio numerio naudojimas yra vienas iš kriterijų, kurio pagalba yra nustatoma Rinkos geografinė teritorija.</p> <p>Judriojo telefono ryšio numeriai (6XXXXXXX) yra Lietuvos Respublikos išteklių, kuriuos skiria Tarnyba. Paslaugų, kurių teikimui reikalingi valstybės išteklių (telefono ryšio numeriai), reguliavimas yra vienas iš Tarnybos tikslų. Elektroninių ryšių reguliavimo Europos Sąjungoje sistema, taip pat Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymas nesuteikia Tarnybai teisių reguliuoti ar kontroliuoti užsienio šalių išteklių ir jų naudojimo. Atsižvelgiant į minėtas aplinkybes, į Rinkos tyrimą yra įtraukti tik Lietuvos telefono ryšio numeriai ir tyrimo objektas yra balso skambučių siuntimas į Lietuvos telefono ryšio numerius iš numerių serijos 6XXXXXXX.</p>